

การปรับปรุงและส่งเสริมการใช้เตาหุงต้มที่ใช้วัสดุทางการเกษตรเป็นเชื้อเพลิง

Improvement and Promotion of Agri-residues Stove

นฤมล ภาณุอำภา จิระพงษ์ ภูหากาญจน์

ทินกร พิริโยธา วินัย ปัญญาชญณะ

บทคัดย่อ

การปรับปรุงและส่งเสริมการใช้เตาหุงต้มที่ใช้วัสดุทางการเกษตรเป็นเชื้อเพลิง เป็นโครงการที่ต่อเนื่องจากโครงการปรับปรุงเตาหุงต้มชีวมวลในครัวเรือนซึ่งดำเนินการวิจัยและส่งเสริมให้มีการใช้เตาถ่านประสิทธิภาพสูง กปม. 1 และเตาฟืนประสิทธิภาพสูง กปม. 2 โดยมีเป้าหมายในการลดปริมาณการใช้ฟืนและถ่านของราษฎรลง ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2540 - กรกฎาคม พ.ศ. 2542 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ทำการสำรวจการใช้เตาหุงต้มและข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ในพื้นที่ภาคกลาง 11 จังหวัด ศึกษาวิจัยลักษณะโครงสร้างของเตาหุงต้มที่ใช้วัสดุทางการเกษตรเป็นเชื้อเพลิง เช่น แกลบ ขี้เลื่อย ชังข้าวโพด ชานอ้อยและ กะลามะพร้าวสับ ปรับปรุงรูปแบบดินที่ใช้ทำเตาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพรวมถึงความคงทนดีขึ้น จากผลการดำเนินงาน สามารถออกแบบเตาที่มีประสิทธิภาพการใช้งานได้ 2 ลักษณะ คือ เตาใช้วัสดุทางการเกษตรแบบมีปล่องและแบบไม่มีปล่อง โดยดินที่ใช้ทำเตาที่เหมาะสมคือดินจากอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ได้ทำการส่งเสริมและเผยแพร่การใช้เตาดังกล่าวให้แก่กลุ่มแม่บ้านสตรีอาสาและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ 14 จังหวัด ในรูปแบบของการจัดฝึกอบรม สาธิต และแจกเตาให้ใช้จำนวน 2,010 ลูก

คำหลัก : เตาหุงต้ม, วัสดุทางการเกษตร

หมายเหตุ เผยแพร่ผลงานปี พ.ศ. 2542